

УДК 378.147:340.15(100+477)

О.А.Бундак

ORCID: 0000-0002-4398-560X

ІНТЕГРОВАНІЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ "ІСТОРІЯ ПРАВА ТА ДЕРЖАВИ (ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ТА УКРАЇНИ)" В УМОВАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

У статті розглянуто дидактичні та методичні засади викладання інтегрованої дисципліни «Історія права та держави (зарубіжних країн та України)» в умовах оновлення підходів до юридичної освіти. Здійснено аналіз структури курсу, його освітніх цілей, змістових модулів та очікуваних результатів навчання. Авторка обґрунтовує доцільність інтеграції історико-правових дисциплін для формування професійної і правової свідомості здобувачів освіти, а також наголошує на важливості міждисциплінарних зв'язків у межах освітньої програми зі спеціальності 081 «Право».

Особлива увага приділяється застосуванню інтерактивних методів навчання, використанню платформ дистанційної підтримки (зокрема Moodle), а також активному залученню студентів до історико-правових досліджень у форматі проєктної, дослідницької та індивідуальної роботи. Висвітлюються приклади ефективних освітніх технологій: дебати, кейс-аналіз, рольові ігри, створення презентацій, подкастів і міні-проєктів. Наведено конкретні варіанти практичних завдань, спрямованих на розвиток критичного мислення, аналітичних навичок, вміння опрацьовувати джерела та інтерпретувати правові феномени в історичному контексті.

Авторка наголошує на ролі викладача як координатора освітнього процесу, який не лише транслює знання, а й створює умови для розвитку ініціативності, рефлексії та правової культури майбутніх фахівців. Аргументовано, що ефективна реалізація курсу можлива лише за умови постійного оновлення педагогічної майстерності, розробки якісних методичних матеріалів та впровадження інноваційних підходів до навчання.

Ключові слова: юридична освіта, інтеграція дисциплін, історія права, методика викладання, Moodle, міждисциплінарний підхід, професійні компетентності, інноваційні методи, критичне мислення, самостійна робота.

DOI 10.34079/2518-1319-2025-15-29-36-43

Постановка проблеми. Сучасна юридична освіта потребує нових підходів до викладання теоретичних дисциплін, зокрема таких, що стосуються історико-правової спадщини. Традиційні методики не завжди відповідають потребам студентів, які прагнуть бачити зв'язок між правовими системами минулого та сьогодення. Відсутність інтеграції, недостатня міждисциплінарність та формальне опрацювання матеріалу знижують ефективність навчання. Тому актуальним постає завдання пошуку таких дидактичних форм і засобів, які забезпечували б мотивацію, глибину засвоєння знань, а також сприяли б професійному становленню майбутнього юриста.

Метою статті є обґрунтування теоретичних та практичних засад інтегрованого підходу до викладання історико-правових дисциплін у межах сучасної юридичної освіти. Основними завданнями є: проаналізувати переваги інтеграції курсів; охарактеризувати ефективні форми й методи навчання; визначити роль викладача в координації освітнього процесу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній вітчизняній правовій науці значну увагу приділяють питанням викладання юридичних дисциплін у закладах вищої освіти, зокрема з урахуванням впровадження інноваційних форм і методів навчання. Зокрема, ці аспекти досліджують Н. Сухицька та Н. Азарова. Проблему нормативно-правового регулювання системи правової освіти населення України та шляхи її вдосконалення аналізувала О. Макарова. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у формуванні правової культури майбутніх фахівців із безпеки життєдіяльності було предметом наукових розвідок М. Козяра. Методам активізації освітнього процесу присвячено праці І. Солошич, О. Солошич, І. Зязюна та інших. А методичним підходам до викладання правових дисциплін у закладах Державної служби надзвичайних ситуацій України присвячено дослідження М. Купчака, О. Повстин та З. Гонтар.

Однак актуальними залишаються питання удосконалення методик викладання та навчання дисциплін правового циклу з використання новітніх ІКТ.

Виклад основного матеріалу. У межах оновлення підходів до юридичної освіти в Україні, дедалі більшого значення набувають інтегровані курси, які дозволяють формувати цілісну правову свідомість здобувачів освіти. Одним із таких прикладів стало об'єднання двох традиційно окремих дисциплін – «Історії держави і права зарубіжних країн» та «Історії держави і права України» – в єдину навчальну дисципліну «Історія права та держави (зарубіжних країн та України)». Цей крок не лише оптимізує освітній процес, а й відкриває можливості для глибшого міжцивілізаційного, компаративного та аналітичного вивчення історико-правових явищ.

Історико-правові знання є фундаментом, без якого неможливе формування правника з глибоким розумінням сутності права, його соціального призначення, закономірностей розвитку правових систем. Вивчення дисципліни «Історія права та держави (зарубіжних країн та України)» забезпечує не лише ознайомлення студентів із минулим, а й формує критичне мислення, порівняльно-правовий підхід, що вкрай важливо в умовах глобалізації, цифровізації та європейської інтеграції України.

Правник не може ефективно діяти в юридичному полі, не розуміючи витоків правових норм, природи державної влади, еволюції інститутів судочинства, самоврядування, прав і свобод людини. Історія права надає ключ до інтерпретації сучасних правових явищ, дає змогу побачити причинно-наслідкові зв'язки між подіями минулого і сучасністю.

Навчальна дисципліна «Історія права та держави (зарубіжних країн та України)» сприяє формуванню здатності до правового аналізу, де визначальними, на нашу думку, є вміння: аналізувати нормативні джерела історичного характеру (від Кодексу Хаммурапі до Конституції УНР); виявляти закономірності та особливості правових систем; вміти використовувати історичне тлумачення норм права. А це, в свою чергу, є основою для ефективної професійної діяльності – як у судовій сфері, так і в адвокатурі, нотаріаті, інших правових сферах.

Особливу роль навчальна дисципліна відіграє у формуванні правової ідентичності здобувачів освіти. Аналіз історії української державності, джерел права (від «Руської Правди» до Конституції України 1996 р.) дає змогу глибше усвідомити традиції державотворення на українських землях, етапи боротьби за незалежність і права людини та значення верховенства права як фундаментальної цінності сучасного світу. Таким чином, дисципліна стає інструментом виховання громадянської зрілості та поваги до правових інститутів.

У контексті вступу України до Європейського Союзу вивчення правових систем інших країн стає надзвичайно актуальним. Саме історія права зарубіжних країн дозволяє

зрозуміти витoki європейської правової традиції, оцінити вплив римського права, англо-саксонської моделі, Кодексу Наполеона тощо, легше адаптуватися до норм міжнародного та європейського права, до яких Україна поступово наближається через гармонізацію законодавства.

Історія права виконує важливу роль у методології юридичної науки, виступаючи базою для розуміння еволюції правових категорій та платформою для міждисциплінарного діалогу з філософією, політологією, соціологією права.

Навчальна дисципліна «Історія права та держави (зарубіжних країн та України)» входить до навчальних планів ОПП першого року навчання освітнього рівня «фаховий молодший бакалавр» у ВСП ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»» Луцького інституту розвитку людини і займає вагомe місце серед інших обов'язкових дисциплін. Оскільки вона викладається здобувачам освіти на першому році навчання, то основною метою вивчення є засвоєння студентами загальних закономірностей виникнення, функціонування й розвитку держави, державних органів і основних галузей права як в Україні, так і в інших країнах світу в різні історичні періоди (Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», б.д.).

Інтегрована дисципліна «Історія права та держави (зарубіжних країн та України)» тісно пов'язана з базовими та професійно-орієнтованими курсами освітньої програми «Право» такими як: «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Україна в контексті світового розвитку», «Історія вчень про державу і право». Ці зв'язки носять як змістовний, так і методичний характер. Завдяки цьому «Історія права та держави (зарубіжних країн та України)» виступає *інструментом міждисциплінарного зв'язку*, інтегруючи юридичну освіту в єдине логічне та цілісне ціле.

Курс охоплює два змістові модулі – «Історія права та держави зарубіжних країн» та «Історія права та держави України». Тематика включає вивчення держав і правових систем від давніх цивілізацій (Єгипет, Греція, Рим) до сучасних політико-правових трансформацій (ЄС, США, Україна після 1991 року). Важливе місце відводиться порівняльно-правовому аналізу ключових правових документів (наприклад, Кодексу Наполеона, Конституції США, Литовських статутів, Конституції Пилипа Орлика).

В умовах зростаючих вимог до професійного рівня педагогічних кадрів, викладачі постійно вдосконалюють власну педагогічну майстерність. З метою забезпечення ефективного освітнього процесу вони добирають оптимальні методи та форми навчання, орієнтовані на розвиток самостійності, ініціативності та творчого потенціалу здобувачів освіти.

У процесі подачі нового матеріалу викладач має враховувати низку ключових чинників: чітке формулювання мети, завдань і змісту навчального матеріалу; оновлення методичних підходів, спрямованих на активізацію пізнавальної діяльності студентів; формування сталого навчального інтересу; раціональне застосування сучасних форм контролю з метою підвищення ефективності управління навчальним процесом.

Обов'язковою умовою викладання у сучасних умовах цифровізації освітнього простору є використання інноваційних технологій та методик, які дають можливість урізноманітнити процес подачі та викладу нового матеріалу. Адже використання комп'ютерних програм, які поєднують мовний текст, візуальні зображення, звук та динамічні елементи, значно посилює сприйняття навчального матеріалу. Такий мультимедійний формат, за словами сприяє підвищенню пізнавальної активності реципієнтів і дозволяє ефективно передавати значні обсяги інформації (Литвинська, 2018, с.117-137).

Наприклад, при розгляді теми «Виникнення й розвиток держави та права Давньої Греції та Давнього Риму», можна застосувати на завершення лекції інтерактив –

«Історичне судове засідання». Формат проведення – дебати. Час – 15-20 хв. Мета – активізувати студентське мислення; візуалізувати політико-правову структуру двох античних цивілізацій; закріпити знання про органи влади, судову систему та громадянські права.

Завдання: Викладач ставить студентів перед умовною історичною ситуацією: «У Давньому Римі – судовий процес: римський патрицій звинувачує плебея в захопленні земельної ділянки. Тим часом у Давніх Афінах – громадянин-метек домагається політичних прав. Яке з цих двох суспільств більш «демократичне»? Як функціонують їхні правові механізми?»

Хід заняття:

1. Розподіл на дві умовні групи: *Сторона Давньої Греції; Сторона Давнього Риму.* **Завдання для 2 груп здобувачів освіти (5–7 хв):** Студенти готують коротку усну відповідь на запитання, використовуючи різні гаджети: Як діяли суди у вашій цивілізації? Які права мала особа в такій ситуації? Чи була можливість апеляції? Які органи влади приймали рішення?

2. Презентація результатів (по 2 хв кожна група). Кожна група виступає з позицією своєї правової системи.

3. Обговорення (5 хв). Викладач модерує коротку дискусію: У якій цивілізації більше правових гарантій? Що із цих правових норм вплинуло на сучасну правову систему?

Результат – здобувачі освіти краще запам'ятовують функції народних зборів, Сенату, ареопагу, претора, цензора, народного трибуна тощо; формуються первинні навички юридичної аргументації; підвищується мотивація через ігрову складову.

Зрозуміло, що підготовка до таких занять займає значний час, проте результат співпраці буде очевидним. Адже і лекційний і практичний курси мають бути з практико орієнтованими завданнями.

В основі нинішньої вищої освіти має бути інтерактивне навчання. Інтерактивне навчання – це така форма організації пізнавальної діяльності, у процесі якої створюються умови для всебічного розвитку особистості студента. Роль викладача ґрунтується на тому, що він не просто здійснює контроль, а перш за все, виступає координатором і консультантом, виявляє труднощі, які виникають у студентів, прогалини у їхніх знаннях, реалізуючи індивідуальний та диференційований підходи до їхнього навчання (Азарова, 2011, с.7-13).

До особливостей інтерактивних прийомів навчання, А. Лупа відносить: вимушену активізацію процесу мислення студента (незалежно від його бажання, він включається в загальний процес обговорення й активізує свою позицію); досить довгий період активності студента (протягом всього навчання), тому що потрібно уважно слідкувати за відповідями інших, високий ступінь самостійності суджень, відповідальності за власні дії, велику емоційність; постійну взаємодію студентів між собою та викладачем (Лупа, 2013, с.188-193).

Залежно від характеру пізнавальної діяльності у процесі навчання, згідно досліджень науковців, слід використовувати наступні методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу, евристичний та дослідницький (Солошич І. та Солошич О., 2008, с.75-79).

У процесі засвоєння правничих дисциплін особливу ефективність демонструють методи інтерактивного навчання, що ґрунтуються на принципах співпраці та залучення студентів до активної освітньої взаємодії. До найбільш результативних форм можна віднести тематичні обговорення, дискусії, «мозкові штурми», роботу в малих групах, створення аналітичних схем і таблиць, дебати, логічне структурування матеріалу,

моделювання правових ситуацій у форматі рольових ігор, діяльність консультативних груп, а також усні презентації. Застосування зазначених методів сприяє розвитку критичного мислення, навичок аргументації, комунікативної компетентності та здатності до колективного вирішення фахових завдань.

Практичні заняття виступають змістовим продовженням лекційного курсу і завдання, які розробляються до кожної теми, повинні орієнтуватися на використання сучасних інноваційних технологій, виконуючи які здобувачі вищої освіти могли б продемонструвати свої професійні вміння і навички у вирішенні поставлених завдань.

Наприклад, при розгляді практичного заняття на тему «Роль Великої хартії вольностей у становленні парламентаризму у Великій Британії» доцільно використати метод кейс-аналізу.

Мета – формування навичок аналізу історико-правових документів, уміння зіставляти правові інститути різних епох.

Хід заняття:

До заняття здобувачі освіти самостійно опрацьовують теоретичний матеріал, який вміщений у рекомендованих підручниках. У ході заняття здобувачі освіти працюють із витягом з Великої хартії вольностей (англійською та українською мовами, на вибір здобувачів. Документ є вміщений у: Хрестоматія з історії держави і права зарубіжних країн.: У 2 т-х. навч. посіб. / В. Д. Гончаренка. Київ: ІнЮре, 1998. т.1. 504 с.).

Далі розпочинається робота в групах по 4-5 осіб. Кожна група отримує кейс-завдання: порівняйте положення хартії з сучасною конституцією (на прикладі Конституції України); визначте, які ідеї стали основою сучасної демократії; обговоріть, чи могла така хартія бути прийнята в умовах сучасної України?

Інструменти – інтерактивна дошка, опитування, короткі тези для підтвердження власних думок, цитування першоджерела.

В результаті заняття зробити висновок, про актуальність окремих ідей Хартії сьогодні та провести аналог із сучасними правами та свободами.

Складовою частиною опрацювання матеріалу навчальної дисципліни є самостійна робота здобувачів освіти та є важливим чинником формування інтелектуального потенціалу майбутнього фахівця. Вона сприяє розвитку здатності до самоосвіти, постійного оновлення знань, а також формує такі якості, як наполегливість, відповідальність, організованість і ініціативність. У процесі самостійної навчальної діяльності здобувач освіти не лише закріплює отримані знання, а й перевіряє власні можливості.

Організація і методика самостійної роботи здобувачів освіти мають бути підпорядковані певним вимогам: 1) розвиток мотиваційної установки у здобувачів освіти; 2) систематичність і безперервність; 3) послідовність у роботі; 4) правильне планування самостійної роботи, раціональне використання часу; 5) використання відповідних методів, способів і прийомів роботи; 6) керівництво з боку викладачів.

Серед завдань на самостійну роботу пропонуються: аналітичні ессе, відео огляд історико-правових подій, робота з джерелами, інтерактивні мапи, підготовка профайлів чи міні-конспектів тощо. Наприклад, пропонується скласти аналітичне ессе на теми (за вибором здобувача освіти): «Вплив правових ідей Стародавнього Риму на сучасне європейське законодавство», «Порівняльний аналіз форм правління в середньовічній Європі та в Київській Русі», «Історичні витоки прав людини у Франції та Україні: схожості та відмінності». Основна мета – формування аналітичного мислення, інтеграція історичних знань з правовими категоріями. Інший приклад – створення відео огляду. Темі: «Правове становище людини в Османській імперії», «Історія суду присяжних в Англії». Мета – розвивати комунікативні навички, медіа грамотність, ІКТ-

компетентність.

Виховання у здобувачів освіти навичок самостійної роботи з навчальним матеріалом, науковою і навчально-методичною літературою та використання ІКТ належить до першочергових завдань вищої школи. Адже разом із цим вони виховуватимуть у собі організованість, системність, діловитість, зосередженість, без чого не обійтися їм і в майбутній професійній діяльності.

Індивідуальна форма роботи дозволяє здобувачу освіти максимально реалізувати особистісні здібності: опрацювати літературні джерела, скласти конспекти, звертатися до енциклопедичних та довідкових матеріалів, повторно вивчати ключові фрагменти текстів. Такий підхід сприяє глибшому осмисленню навчального матеріалу, формуванню цілеспрямованості, аналітичного мислення та внутрішньої мотивації до здобуття знань. Наприклад, ІНДЗ на тему «Порівняльна характеристика форм правління у Франції (1791 р.) та УНР (1918 р.)».

Завдання: опрацювати конституційні документи: Конституція Франції 1791 року та Конституція УНР 1918 року; виявити спільні та відмінні риси: структура влади, поділ гілок влади, виборча система, права громадян; оформити результати у вигляді слайд-презентації або інфографіки.

Формат подання: Google Slides / Canva / PowerPoint (макс. 10 слайдів); обов'язкове посилання на джерела; завантаження на платформу Moodle та/або презентація на практичному занятті.

Оцінювання за критеріями: змістовність (до 7 балів), креативність (до 3 балів), грамотність (до 2 балів), оформлення (до 3 балів).

ІНДЗ на тему «*Найвідоміші правові документи світу: від Кодексу Хаммурапі до Конституції США*» (Історико-правовий подкаст / відеоблог).

Мета: активізувати творче мислення, залучити студентів до міжформатної самостійної роботи.

Зміст завдання: створити коротке відео або аудіо (до 5 хв), у якому розповісти про *один* з історичних документів (на вибір студента), пояснити його значення, коротко проаналізувати статті.

Студенту рекомендовано обрати 1 з 5 документів: Кодекс Хаммурапі; Закони XII таблиць; Велика Хартія Вольностей; Декларація прав людини і громадянина; Конституція США.

Формат mp3, mp4 або посилання на YouTube (якщо відкритий доступ).
Обов'язкове включення фрази: «*Цей документ вплинув на...*»

Оцінювання за критеріями: достовірність (до 5 балів), ораторські навички / дикція (до 3 балів), творчий підхід / презентація (до 7 балів).

Загалом «модель навчання повинна бути спрямована на сам процес здобуття інформації тими, хто навчається, відпрацювання ними нових практичних умінь і навичок» (Купчак, Повстин та Гонтар, 2016, с.196-205), здійснення пошуку таких параметрів навчання та отримання знань, які їм знадобляться в практичній діяльності.

Отже, інтеграція курсів історії держави і права України та зарубіжних країн – не лише освітня доцільність, а й стратегічний крок у формуванні сучасного правника. Такий підхід сприяє розвитку аналітичного мислення, критичної правової свідомості, готовності до роботи в мультикультурному середовищі та розуміння глобальних правових процесів.

Використання сучасних інтерактивних методів навчання, платформ дистанційної підтримки (Moodle), а також залучення студентів до активного історико-правового дослідження створюють простір для якісного, змістовного та мотивуючого освітнього процесу.

Ураховуючи міждисциплінарні зв'язки та практичну значущість історико-правових знань, дана дисципліна є невід'ємною складовою правничої підготовки і має посідати важливе місце у структурі юридичної освіти сучасного типу.

Бібліографічний список:

- Азарова, Н., 2011. Інтерактивні технології навчання майбутніх правників. *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи*, [онлайн] 39(2), сс.7-13. Доступно: <[http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2011_39\(2\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2011_39(2)_3)> [Дата звернення 1 квітня 2025].
- Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», б.д. *МУДЛ*. [online] Доступно: <<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=23919>> [Дата звернення 15 квітня 2025].
- Купчак, М.Я., Повстин, О.В. та Гонтар, З.Г., 2016. Методика викладання правових дисциплін у вищих навчальних закладах ДСНС України. *Вісник ЛДУ БЖД*, 13, сс.196-205.
- Литвинська, С., 2018. Мультимедійні технології в процесі підготовки фахівців у галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи. *Society. Document. Communication. Соціум. Документ. Комунікація*, 6, сс.117-137.
- Лупа, В.А., 2013. Інноваційні методи підготовки юристів у ВНЗ. *Проблеми сучасної освіти*, [онлайн] 4, сс.188-193. Доступно: <<https://periodicals.karazin.ua/issuesedu/article/view/8816>> [Дата звернення 1 квітня 2025].
- Солошич, І.О. та Солошич, О.М., 2008. Методи активізації навчального процесу при вивченні дисципліни «Методика викладання у вищій школі». *Екологічна безпека*, 3-4, сс.75-79.

Referensec

- Azarova, N., 2011. Interaktyvni tekhnolohii navchannia maibutnikh pravnykiv [Interactive technologies for training future lawyers]. *Psykhologo-pedahohichni problemy silskoi shkoly*, [online] 39(2), pp.7-13. Available at: <[http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2011_39\(2\)_3](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ppps_2011_39(2)_3)> [Accessed April 1, 2025]. (in Ukrainian).
- Kupchak, M.Ya., Povstyn, O.V. and Hontar, Z.H., 2016. Metodyka vykladannia pravovykh dystsyplin u vyshchykh navchalnykh zakladakh DSNS Ukrainy [Methodology of teaching legal disciplines in higher educational institutions of the State Emergency Service of Ukraine]. *Visnyk LDU BZhD*, 13, pp.196-205. (in Ukrainian).
- Lupa, V.A., 2013. Innovatsiini metody pidhotovky yurystiv u VNZ [Innovative methods of training lawyers in universities]. *Problemy suchasnoi osvity*, [online] 4, pp.188-193. Available at: <<https://periodicals.karazin.ua/issuesedu/article/view/8816>> [Accessed April 1, 2025]. (in Ukrainian).
- Lytvynska, S., 2018. Multymediini tekhnolohii v protsesi pidhotovky fakhivtsiv u haluzi informatsiinoi, bibliotekarnoї ta arkhivnoi spravy [Multimedia technologies in the process of training specialists in the field of information, library and archival affairs]. *Society. Document. Communication. Sotsium. Dokument. Komunikatsiia*, 6, 117–137. (in Ukrainian).
- Soloshych, I.O. and Soloshych, O.M., 2008. Metody aktyvizatsii navchalnoho protsesu pry vuvchenni dystsypliny "Metodyka vykladannia u vyshchii shkoli" [Methods of activating the educational process when studying the discipline "Teaching Methods in Higher Education"]. *Ekolohichna bezpeka*, 3-4, pp.75-79. (in Ukrainian).
- Viddkrytyi mizhnarodnyi universytet rozvytku liudyny "Ukraina", n.d. *MUDL*. [online] Available at: <<https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=23919>> [Accessed April 15, 2025]. (in Ukrainian).
- Стаття надійшла до редакції 16.04.2025 р.

A.Bundak

INTEGRATED APPROACH TO TEACHING THE COURSE "HISTORY OF LAW AND STATE (OF FOREIGN COUNTRIES AND UKRAINE)" IN THE CONTEXT OF MODERNIZATION OF LEGAL EDUCATION

The article explores the methodological and didactic foundations of teaching the integrated course "History of Law and the State (of Foreign Countries and Ukraine)" within the framework of modernizing legal education. The structure of the course, its educational objectives, content modules, and expected learning outcomes are analyzed. The author substantiates the relevance of integrating historical-legal disciplines to develop students' professional and legal awareness and emphasizes the importance of interdisciplinary connections within the educational program in specialty 081 "Law".

Special attention is paid to the use of interactive teaching methods, digital learning platforms (particularly Moodle), and the active engagement of students in historical and legal research through project-based and independent learning activities. The article provides examples of effective educational practices such as debates, case analysis, role-plays, presentations, podcasts, and mini-projects. These methods aim to foster critical thinking, analytical skills, and the ability to work with primary sources and interpret legal phenomena in historical context.

The role of the instructor is emphasized as that of a facilitator and coordinator who creates a learning environment conducive to initiative, reflection, and legal culture development. The author argues that effective implementation of this course is only possible with continuous improvement of pedagogical skills, development of quality teaching materials, and application of innovative teaching strategies.

Keywords: *legal education, interdisciplinary approach, history of law, integrated course, teaching methodology, Moodle, professional competencies, critical thinking, legal research, interactive learning.*